Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties

Informatieblad

Bij een hoofdgebouw behorende bouwwerken

Aan- en uitbouwen, bijgebouwen, mantelzorgwoningen, carports, serres, plantenkassen

Wanneer vergunningvrij, wanneer omgevingsvergunning nodig

Een grotere woonkamer door een aanbouw. Een schuur, garage of plantenkas in de tuin, een carport op de oprit voor uw auto. Of een mantelzorgwoning voor een familielid dat uw zorg nodig heeft. Er zijn vele varianten denkbaar om een woonhuis uit te breiden. In het Besluit omgevingsrecht, waar de wettelijke regels over omgevingsvergunningvrij bouwen zijn opgenomen, vallen al deze bouwwerken onder de noemer: 'bijbehorende bouwwerken'. Het bouwen van bijbehorende bouwwerken op het erf bij een woning of ander hoofdgebouw kan vergunningvrij zijn. Wel moet aan een aantal voorwaarden worden voldaan. Dit om de veiligheid van uzelf en van omwonenden te waarborgen en om rekening te houden met een goede ruimtelijke inpassing in de omgeving. Deze brochure geeft u hierover meer informatie.

Wat is een bijbehorend bouwwerk?

Het begrip 'bijbehorend bouwwerk' wordt gehanteerd als verzamelterm voor uitbreidingen, zoals aan- en uitbouwen, maar ook voor bijgebouwen, overkappingen en andere soorten bouwwerken met een dak bij een hoofdgebouw. Hierbij gaat het nadrukkelijk niet over dakkapellen, dakramen, erf- of perceelafscheidingen, speeltoestellen, vlaggenmasten en (schotel) antennes. Voor deze categoriën gelden specifieke voorwaarden voor vergunningvrij bouwen. Voor een aantal hiervan is een aparte brochure gemaakt. Via de vergunningcheck op www.omgevingsloket.nl kunt u online zien of hiervoor een omgevingsvergunning nodig is.

Wanneer kunt u vergunningvrij bouwen?

Belangrijk is waar u op het erf wilt bouwen. Vergunningvrije bijbehorende bouwwerken zijn niet toegestaan op het voorerf en het zijerf dat in een hoeksituatie langs openbaar toegankelijk gebied ligt. Er mag alleen gebouwd worden in het achtererfgebied.

Achtererfgebied

In onderstaand kader is de omschrijving van het begrip ‘achtererfgebied’ opgenomen.

Achtererfgebied: erf achter de lijn die het hoofdgebouw doorkruist op 1 m achter de voorkant en van daaruit evenwijdig loopt met het aangrenzend openbaar toegankelijk gebied, zonder het hoofdgebouw opnieuw te doorkruisen of in het erf achter het hoofdgebouw te komen (zie onderstaande tekening voor voorbeelden waarbij het groen gearceerde gedeelte als achtererfgebied geldt).

Om de precieze begrenzing van het achterfgebied te bepalen wordt gewerkt met een denkbeeldige lijn. Die lijn loopt door het hoofdgebouw op 1 meter achter de voorgevel. De lijn komt bij de zijgevel (op 1 meter achter de voorgevel) uit het hoofdgebouw en loopt dan verder over het erf evenwijdig aan het openbaar toegankelijk gebied. Het al dan niet bebouwde gedeelte van het perceel bij het hoofdgebouw dat is gelegen achter die lijn, is het achtererfgebied.

Let er in hoeksituaties op dat de lijn het hoofdgebouw niet opnieuw mag doorkruisen of in het erf achter het hoofdgebouw mag komen. Het kan betekenen dat in hoeksituaties de lijn niet evenwijdig met het openbaar gebied kan lopen, maar langs de zijgevel en het verlengde daarvan naar achteren loopt. Het erf dat recht achter het hoofdgebouw is gelegen, is altijd achtererfgebied. In onderstaande tekening is een aantal situaties weergegeven van de ligging van het achtererfgebied.

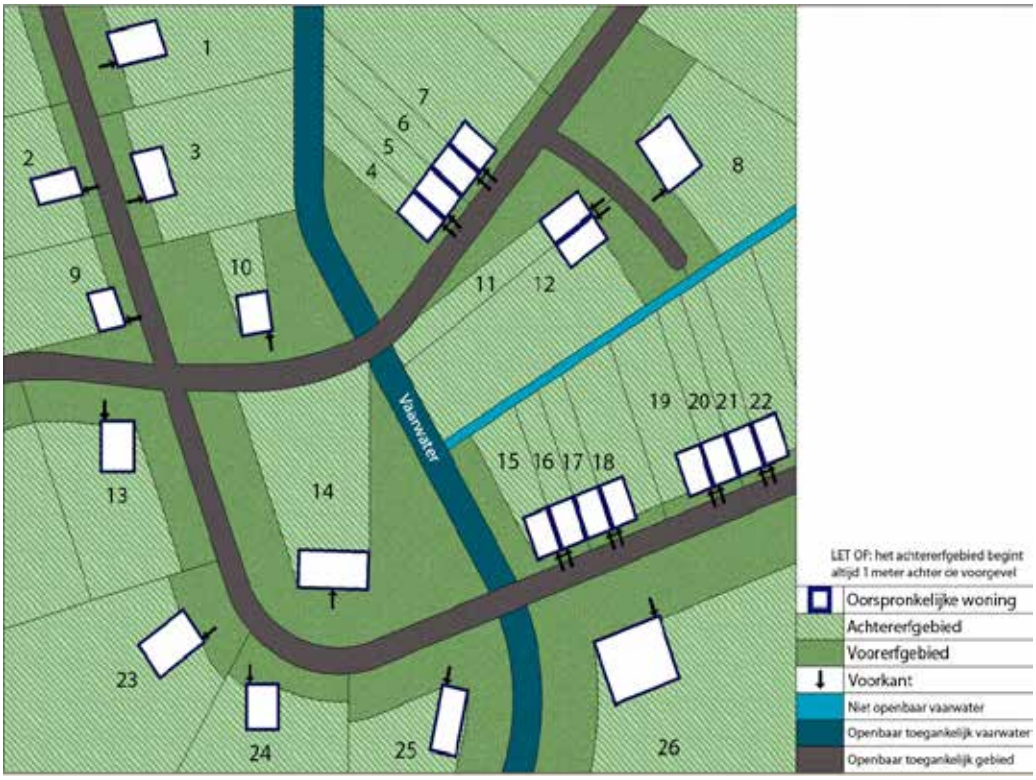

Belangrijke aandachtspunten

1. De actuele omvang van het hoofdgebouw en de actuele omvang van het perceel bepalen de grootte van het achtererfgebied.
2. Het hoofdgebouw is het gebouw, of gedeelte daarvan, dat gelet op de bestemming uit het bestemmingsplan het belangrijkst is. Bij een woonbestemming is dat de woning met alle daarbinnen opgenomen ruimten, zoals de woonkamer, slaapkamers, keuken, bergruimte en bijkeuken. Een aangebouwde garage of berging, ook al is deze toegankelijk vanuit de woning, maakt geen onderdeel uit van het hoofdgebouw als deze in bouwkundig opzicht is af te splitsen. Alleen als een garage of bergruimte geheel binnen de architectuur van de woning is geïntegreerd en niet bouwkundig kan worden afgezonderd, wordt deze gerekend tot het hoofdgebouw.
3. In bijzondere situaties kan een deel van een omvangrijk kadastraal perceel in het bestemmingsplan een andere bestemming hebben die niet hoort bij het hoofdgebouw en die het verbiedt deze gronden te gebruiken en in te richten ten dienste van het hoofdgebouw (bijvoorbeeld als er op het perceelsgedeelte een natuur-, bos,- of agrarische bestemming rust). Het kan zijn dat zo'n perceelsgedeelte daarom niet als erf kan worden aangemerkt waardoor er dus ook niet vergunningvrij kan worden gebouwd.
4. Het achtererfgebied ligt achter de lijn die loopt op 1 m achter de voorkant van het hoofdgebouw. Als voorkant geldt de voorgevel. Dit is de gevel aan de voorzijde die bepalend is voor de hoofdmassa van het hoofdgebouw. Aan- of uitbouwen aan de voor- of zijgevel, zoals een erker of serre, blijven buiten beschouwing bij het bepalen van de voorgevel.
5. De voorzijde van een gebouw is meestal de naar de weg gelegen zijde. Meestal is daar de voordeur of hoofdingang gesitueerd.
6. Kelders blijven buiten beschouwing bij het bepalen van het achtererfgebied.

Bebouwingsgebied

Onder meer uit planologisch oogpunt mag een achtererf niet helemaal volgebouwd worden. Om de toelaatbare oppervlakte van een vergunningvrij te bouwen bijbehorend bouwwerk te bepalen, wordt uitgegaan van een zogenoemde 'nulsituatie'. Vanuit die nulsituatie mag een bepaalde hoeveelheid vierkante meters worden bebouwd. Voor die nulsituatie wordt uitgegaan van het hoofdgebouw zoals dat indertijd volgens de vergunning is opgeleverd. Bij dit oorspronkelijk hoofdgebouw mag in het achtererfgebied een bepaalde oppervlakte aan bijbehorende bouwwerken worden gebouwd. Om de precieze oppervlakte te bepalen wordt gewerkt met het begrip 'bebouwingsgebied'. In onderstaand kader is de omschrijving van het begrip 'bebouwingsgebied' opgenomen.

Bebouwingsgebied: achtererfgebied alsmede de grond onder het hoofdgebouw, uitgezonderd de grond onder het oorspronkelijk hoofdgebouw.

Het bebouwingsgebied bestaat uit het achtererfgebied en daarbij opgeteld de delen van het hoofdgebouw (aan- of uitbouwen of andere uitbreidingen die niet tot het oorspronkelijke hoofdgebouw behoren) die naderhand aan het oorspronkelijke hoofdgebouw zijn toegevoegd. De grond onder het oorspronkelijk hoofdgebouw telt dus niet mee.

Met de oppervlakte van het bebouwingsgebied wordt met bebouwingspercentages over gedeelten van het bebouwingsgebied bepaald welke oppervlakte aan bijbehorende bouwwerken maximaal bij het oorspronkelijk hoofdgebouw gebouwd mag worden. In onderstaande tabel staat welk maximaal toelaatbaar bebouwingspercentage geldt voor het desbetreffende gedeelte van het bebouwingsgebied.

Oppervlakte per gedeelte van het bebouwingsgebied	Bebouwingspercentage
gedeelte bebouwingsgebied tot en met 100 m^2	50% van die oppervlakte
gedeelte bebouwingsgebied vanaf 100 m^2 tot en met 300 m^2	20% van die oppervlakte
gedeelte bebouwingsgebied vanaf 300 m^2 tot en met 900 m^2	10% van die oppervlakte
gedeelte bebouwingsgebied vanaf 900 m^2	0% van die oppervlakte

Met behulp van de bebouwingspercentages in de tabel is te berekenen hoeveel er totaal aan oppervlakte aan bijbehorende bouwwerken in het bebouwingsgebied aanwezig mag zijn of nog gebouwd mag worden.

Voorbeelden:
In een bebouwingsgebied met een omvang van bijvoorbeeld 80 m2, mag 50% worden bebouwd met bijbehorende bouwwerken. Er mag in die situatie dus 40 m2 aan bijbehorende bouwwerken bij het oorspronkelijk hoofdgebouw aanwezig zijn. Bij een bebouwingsgebied van bijvoorbeeld 220 m2 mag dat de volgende oppervlakte zijn: (50% van 100 m2=50 m2) + (20% van 120 m2=24 m2) = 74 m2. Bij een bebouwingsgebied van bijvoorbeeld 660 m2 mag er een oppervlakte aan bijbehorende bouwwerken aanwezig zijn van: (50% van 100 m2=50 m2) + (20% van 200 m2=40 m2) + (10% van 360 m2=36 m2) = 126 m2. Zolang de oppervlakte van de in het bebouwingsgebied aanwezige bijbehorende bouwwerken de berekende limiet niet overschrijdt, kan er nog worden bijgebouwd.

Stapsgewijs kan de toegelaten oppervlakte aan bijbehorende bouwwerken als volgt worden berekend:
1. In stap één wordt vanuit de actuele omvang van het hoofdgebouw en de actuele omvang van het erf, het achtererfgebied bepaald.
2. In stap twee wordt het bebouwingsgebied bepaald. Dit is het achtererfgebied en de grond onder de niet tot het oorspronkelijk hoofdgebouw behorende gedeelten van het hoofdgebouw. De grond onder het oorspronkelijk hoofdgebouw behoort niet tot het bebouwingsgebied.
3. In de volgende stap wordt met de oppervlakte van het bebouwingsgebied en de gegeven bebouwingspercentages, de maximaal toelaatbare oppervlakte aan bijbehorende bouwwerken berekend. Het gaat hier om de oppervlakte van bijbehorende bouwwerken die totaal in het bebouwingsgebied (bij het oorspronkelijk hoofdgebouw) aanwezig mag zijn. Om te bepalen hoeveel er nog mag worden bijgebouwd, dient de reeds aanwezige oppervlakte aan (al dan niet met vergunning gebouwde) bijbehorende bouwwerken in het bebouwingsgebied van dit maximum te worden afgetrokken. De oppervlakte die dan overblijft kan nog worden bijgebouwd.

Voorwaarden voor bijbehorende bouwwerken

In bijlage II van het Besluit omgevingsrecht zijn de eisen geformuleerd waaraan een vergunningvrij bijbehorend bouwwerk moet voldoen. In het onderstaande kader treft u de belangrijkste eisen, die zijn opgenomen in artikel 2, onderdeel 3, van de bijlage. Daarin treft u ook de al toegelichte begrippen 'achtererfgebied' en 'bebouwingsgebied.

3. een op de grond staand bijbehorend bouwwerk of uitbreiding daarvan in achtererfgebied, mits wordt voldaan aan de volgende eisen:

a. voor zover op een afstand van niet meer dan 4 m van het oorspronkelijk hoofdgebouw, niet hoger dan:
   1°. 5 m,
   2°. 0,3 m boven de bovenkant van de scheidings-constructie met de tweede bouwlaag van het hoofdgebouw, en
   3°. het hoofdgebouw,

b. voor zover op een afstand van meer dan 4 m van het oorspronkelijk hoofdgebouw:
   1°. indien hoger dan 3 m: voorzien van een schuin dak, de dakvoet niet hoger dan 3 m, de daknok gevormd door twee of meer schuine dakvlakken, met een hellingshoek van niet meer dan 55°, en waarbij de hoogte van de daknok niet meer is dan 5 m en verder wordt begrensd door de volgende formule:
   maximale daknokhoogte [m] = (afstand daknok tot de perceelsgrens [m] x 0,47) + 3,
   2°. functioneel ondergeschikt aan het hoofdgebouw, tenzij het betreft huisvesting in verband met mantelzorg,

c. op een afstand van meer dan 1 m vanaf openbaar toegankelijk gebied, tenzij geen redelijke eisen van welstand van toepassing zijn,

d. de ligging van een verblijfsgebied als bedoeld in artikel 1.1, eerste lid, van het Bouwbesluit 2012, in geval van meer dan een bouwlaag, uitsluitend op de eerste bouwlaag,

e. niet voorzien van een dakterras, balkon of andere niet op de grond gelegen buitenruimte,

f. de oppervlakte van al dan niet met vergunning gebouwde bijbehorende bouwwerken in het bebouwingsgebied bedraagt niet meer dan:
   1°. in geval van een bebouwingsgebied kleiner dan of gelijk aan 100 m²: 50% van dat bebouwingsgebied,
   2°. in geval van een bebouwingsgebied groter dan 100 m² en kleiner dan of gelijk aan 300 m²: 50 m², vermeerderd met 20% van het deel van het bebouwingsgebied dat groter is dan 100 m²,
   3°. in geval van een bebouwingsgebied groter dan 300 m²: 90 m², vermeerderd met 10% van het deel van het bebouwingsgebied dat groter is dan 300 m², tot een maximum van in totaal 150 m²,

g. niet aan of bij:
   1°. een woonwagen,
   2°. een hoofdgebouw waarvoor in de omgevingsvergunning voor het bouwen daarvan is bepaald dat de vergunninghouder na het verstrijken van een bij die vergunning aangegeven termijn verplicht is de voor de verlening van de vergunning bestaande toestand hersteld te hebben,
   3°. een bouwwerk ten behoeve van recreatief nachtverblijf door één huishouden.

Belangrijke aandachtspunten

1. Vergunningvrij bouwen is niet toegestaan op, aan of bij een bouwwerk dat illegaal gebouwd is of gebruikt wordt.
2. Bijbehorende bouwwerken moeten op de grond worden gebouwd. Dat betekent dat er vergunningvrij geen kelders of souterrains kunnen worden gebouwd en er niet bovenop bestaande aan- of uitbouwen wordt gebouwd. Kruipruimten zijn wel toegestaan.
3. Er is een onderscheid in de maximaal toelaatbare bouwhoogte van bijbehorende bouwwerken binnen een afstand van 4 meter vanaf het oorspronkelijk hoofdgebouw en daarbuiten. De hoogte binnen een afstand van 4 meter moet aansluiten bij de hoogte van de eerste bouwlaag van het hoofdgebouw (maximaal 30 cm boven de hoogte van de vloer van de eerste verdieping). Binnen deze afstand mag het bouwwerk niet hoger zijn dan het hoofdgebouw en ook nooit hoger dan 5 meter. Voor bijbehorende bouwwerken buiten een afstand van 4 meter van het hoofdgebouw die hoger zijn dan 3 meter, moet de daknok worden gevormd door tenminste twee schuine dakvlakken. De dakvoet (het laagste punt van het schuine dak) mag niet hoger zijn dan 3 meter. De hellingshoek van de dakvlakken mag niet meer zijn dan 55°. De hoogte van de daknok mag niet meer zijn dan 5 meter, waarbij verder voldaan moet worden aan de volgende formule: maximale daknokhoogte [m] = (afstand daknok tot de perceelsgrens [m] x 0,47) + 3.
4. Binnen een afstand van 4 meter van het hoofdgebouw, mag het gebruik gelijkwaardig zijn aan dat van het hoofdgebouw. Bij een woning betekent dat er binnen 4 meter bijvoorbeeld een keuken, bijkeuken, serre of uitbouw van de woonkamer mag worden gebouwd. Buiten een afstand van 4 meter van het hoofdgebouw, mag de aanbouw alleen gebruikt worden voor bijvoorbeeld een berging, garage of plantenkas.

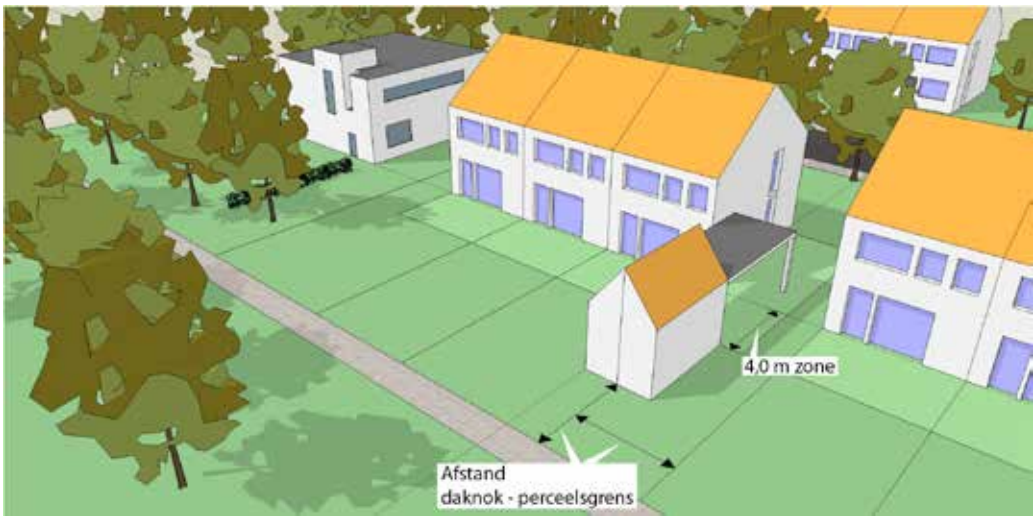

Mantelzorg

Huisvesting in verband met mantelzorg kan onder voorwaarden ook vergunningvrij zijn. In een woning of in een bestaand bouwwerk bij een woning mag iemand (met zijn of haar levenspartner) wonen die zorg verleent aan de bewoner van de woning of zorg ontvangt van de bewoner van de woning. Dit is alleen onder voorwaarden toegestaan (zie onderstaand kader). De gemeente kan daarom vragen om een verklaring van een huisarts, wijkverpleegkundige of andere instantie waarmee de medische behoefte aan zorg wordt onderbouwd. In onderstaand kader zijn de omschrijvingen opgenomen van 'mantelzorg' en 'huisvesting in verband met mantelzorg'.

Huisvesting in verband met mantelzorg: huisvesting in of bij een woning van één huishouden van maximaal twee personen, van wie ten minste één persoon mantelzorg verleent aan of ontvangt van een bewoner van de woning.

Mantelzorg: intensieve zorg of ondersteuning, die niet in het kader van een hulpverlenend beroep wordt geboden aan een hulpbehoevende, ten behoeve van zelfredzaamheid of participatie, rechtstreeks voortvloeiend uit een tussen personen bestaande sociale relatie, die de gebruikelijke hulp van huisgenoten voor elkaar overstijgt, en waarvan de behoefte met een verklaring van een huisarts, wijkverpleegkundige of andere door de gemeente aangewezen sociaal-medisch adviseur kan worden aangetoond.

Om bewoning in een mantelzorgsituatie mogelijk te maken mag een bestaand bouwwerk bij een woning aangepast worden door woonvoorzieningen aan te brengen, zoals een keuken, badkamer en sanitaire voorzieningen. Na beëindiging van de mantelzorgbehoefte moeten de voorzieningen weer worden verwijderd.

Er mag ook een mantelzorgvoorziening in het achtererfgebied worden gebouwd. Daarbij moet voldaan worden aan alle eerder genoemde voorwaarden voor bijbehorende bouwwerken. Alleen de eis dat het gebruik van een bijbehorend bouwwerk (buiten een afstand van 4 meter van het oorspronkelijk hoofdgebouw) functioneel ondergeschikt moet zijn aan de woning vervalt als sprake is van huisvesting in verband met mantelzorg. Buiten de bebouwde kom is ook de eis voor de maximaal toelaatbare oppervlakte aan bijbehorende bouwwerken niet van toepassing. Voorwaarde is dan wel dat het dan gaat om een geheel of in delen verplaatsbare mantelzorgvoorziening die niet groter is dan 100 m2. Na de beëindiging van de mantelzorgbehoefte moet de verplaatsbare mantelzorgvoorziening weer worden verwijderd.

Voldoet u niet aan deze eisen? Dan kan uw bouwwerk toch nog vergunningvrij zijn, of u heeft slechts een omgevingsvergunning nodig voor strijdigheid met het bestemmingsplan.

Als de uitbreiding van het hoofdgebouw of het bijgebouw niet binnen voorgaande randvoorwaarden valt, kan het nog steeds zijn dat geen vergunning voor het bouwen nodig is op grond van artikel 3 van de bijlage (zie kader). In dat geval moet echter wel voldaan worden aan het bestemmingsplan. Als het bouwwerk in strijd is met het bestemmingsplan is een vergunning nodig waarmee toestemming wordt verleend om af te wijken van het bestemmingsplan.

Voorwaarden
een op de grond staand bijbehorend bouwwerk of uitbreiding daarvan in achtererfgebied, mits wordt voldaan aan de volgende eisen:

a. niet hoger dan 5 m,
b. op een afstand van meer dan 1 m vanaf openbaar toegankelijk gebied, tenzij geen redelijke eisen van welstand van toepassing zijn,
c. de ligging van een verblijfsgebied als bedoeld in artikel 1.1, eerste lid, van het Bouwbesluit 2012, in geval van meer dan een bouwlaag, uitsluitend op de eerste bouwlaag, en
d. niet voorzien van een dakterras, balkon of andere niet op de grond gelegen buitenruimte.

De planologische regelgeving (bestemmingsplan of beheersverordening) geeft de regels voor de ruimtelijke ordening die bindend zijn voor u als burger. In een bestemmingsplan of beheersverordening staat welke bestemming de grond heeft en welk gebruik is toegestaan. Bijvoorbeeld woningbouw, industrie, winkels, recreatie of kantoren. Die verschillende bestemmingen zijn op een plankaart weergegeven en in de planvoorschriften zijn de daarbij bijbehorende regels voor het bouwen en het gebruik gegeven. U moet voldoen aan die bouw- en gebruiksregels, tenzij het bouwen en gebruiken vergunningvrij is of u een omgevingsvergunning hebt om af te wijken van het bestemmingsplan.

Doe de online vergunningcheck

Wilt u een bijbehorend bouwwerk bouwen? Ga dan zelf na of u zonder omgevingsvergunning mag bouwen en doorloop de stappen van de vergunningcheck op www.omgevingsloket.nl. Bij vragen kunt u contact opnemen met uw gemeente.

Vergunningvrij, maar niet regelvrij

De informatie in deze brochure gaat over de voorwaarden voor vergunningvrij bouwen. Voldoet uw bouwplan aan de voorwaarden voor vergunningvrij bouwen, dan kunt u zonder omgevingsvergunning bouwen. De planologische regels uit het bestemmingsplan en redelijke eisen van welstand uit de gemeentelijke welstandsnota zijn in dat geval niet van toepassing. *Het Bouwbesluit (met onder meer regels voor veiligheid en gezondheid) en het burenrecht uit het Burgerlijk Wetboek gelden echter wel*. Als u gaat (ver)bouwen moet u er zelf voor zorgen dat u aan deze regels voldoet.

Uitzondering voor monumenten en door het Rijk aangewezen beschermde stads- of dorpsgezichten en illegale bouw of gebruik

Vinden de werkzaamheden plaats aan een monument of in een door het Rijk aangewezen beschermd stads- of dorpsgezicht dan geldt als hoofdregel dat voor al het bouwen een omgevingsvergunning nodig is. Slechts in een beperkt aantal gevallen kan toch vergunningvrij worden gebouwd. Neem hiervoor contact op met uw gemeente of doe de vergunningcheck op www.omgevingsloket.nl. Vergunningvrij bouwen is niet toegestaan op, aan of bij een bouwwerk dat illegaal gebouwd is of gebruikt wordt.

Welstand

In de welstandsnota legt de gemeente vast waaraan het uiterlijk van gebouwen en andere bouwwerken moet voldoen. Vergunningvrije bouwwerken hoeven niet te voldoen aan deze eisen. Wel kan de gemeente optreden als het uiterlijk van een bouwwerk ‘in ernstige mate in strijd is met redelijke eisen van welstand’. Om vooraf zoveel mogelijk duidelijkheid te geven, moet de gemeente in een welstandsnota hierover zo concreet mogelijke welstandseisen aangeven.

Bouwbesluit: hoe te bouwen

Waar u bij het bouwen of verbouwen aan moet voldoen, staat in het Bouwbesluit. Daarin staan de minimumeisen op technisch gebied die voor heel Nederland gelden. Ze staan garant voor uw veiligheid en gezondheid en houden rekening met het milieu en het gebruikscomfort. Of u nu volgens een omgevingsvergunning of vergunningvrij bouwt: uw bouwwerk moet altijd voldoen aan het Bouwbesluit. Daarvoor draagt u zélf de verantwoordelijkheid. Uw gemeente, aannemer of bouwadviseur kan u hierover meer informatie geven.

Rekening houden met buren

Bij het bouwen heeft u ook te maken met het burenrecht uit het Burgerlijk Wetboek. De regels in het burenrecht kunnen u (wettelijk) houvast geven als u er met de buren niet uitkomt. Het belangrijkste advies is om eerst met uw buren te overleggen en ze in te lichten over uw bouwplannen. In veel gevallen wordt u het eens - wellicht na een kleine aanpassing van uw plan.

Toch een omgevingsvergunning nodig?

Voldoet u niet aan de voorwaarden zoals genoemd in deze folder dan is uw bouwwerk niet vergunningvrij en heeft u een omgevingsvergunning nodig voordat u mag bouwen. Hiervoor moet u bij de gemeente een aanvraag indienen. Ook als u een formeel oordeel wilt hebben over de vergunningplicht van uw bouwplannen dan kunt u een aanvraag omgevingsvergunning indienen. Als voor het bouwplan waarvoor u vergunning heeft gevraagd geen vergunning nodig is, zal dat als besluit op die aanvraag bekend worden gemaakt. Tegen dit besluit kunnen belanghebbenden (bijvoorbeeld uw buren) een bezwaarschrift indienen.

Vraag het uw gemeente

Naast een omgevingsvergunning voor het bouwen kunt u bij het (ver)bouwen ook te maken krijgen met andere toestemmingen. Zo heeft u wellicht geen omgevingsvergunning nodig voor het bouwen, maar bijvoorbeeld wel een omgevingsvergunning voor het kappen van een boom, het maken van een inrit of moet u een melding doen voor het slopen van een bestaand gebouw. Ook heeft u in sommige gevallen geen omgevingsvergunning nodig, maar wel een andere vergunning of ontheffing. Zo heeft u bijvoorbeeld toestemming nodig van het Waterschap, als u op of bij een dijk, rivier, kanaal of waterloop bouwt. Het is daarom verstandig bij twijfel altijd contact op te nemen met uw gemeente. Ook via het Omgevingsloket online kunt u nagaan of u voor andere activiteiten een omgevingsvergunning nodig heeft.

Meer informatie

Deze folder is er één uit een serie folders over veelvoorkomende bouwwerken. Informeer ernaar bij uw gemeente, kijk op de website van de rijksoverheid (www.rijksoverheid.nl/bouwregelgeving) of ga naar het Omgevingsloket online (www.omgevingsloket.nl) en doe de vergunningcheck.